

19. 1.

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

(Ingezonden bij brief van 7 October 1922.)

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 364 der Zitting 1919—1920 en n°. 74 der Zitting 1920—1921.)

In het gewijzigd ontwerp van wet worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

De bij artikel I voorgestelde wijzigingen in de artikelen 897 en 905 van het Burgerlijk Wetboek vervallen, terwijl het mede bij artikel I nieuw voorgestelde eerste lid van artikel 908 van het Burgerlijk Wetboek wordt gelezen als volgt:

„Bloedverwanten, welke den overledene verder dan in den zesden graad in de zijldinie bestaan, erven niet.”

Toelichting.

Hoewel de ondergeteekende op de gronden, in den breede uiteengezet op bladz. 15/16 der Memorie van Antwoord de voorkeur zou geven aan zijn oorspronkelijk voorstel den derden graad in de zijldinie aan te merken als den laatsten, welke recht geeft op de nalatenschap van iemand, die zonder testament is overleden, is hij ter tegemoetkoming aan de bezwaren, ook in het Voorloopig Verslag (bladz. 4/5) tot uiting gekomen, en teneinde een zoo zuiver mogelijke stemming omtrent het wetsontwerp in zijn geheel te verkrijgen, te rade geworden eene minder ver gaande beperking voor te stellen. Als gevolg hiervan wordt thans de zesde graad als de uiterste graad, waarin men erft, voorgesteld.

De Minister van Justitie,
HEEMSKERK.

19. 2.

AMENDEMENTEN VAN DEN HEER OUD.

(Ingezonden 11 October 1922.)

De ondergeteekende heeft de eer de navolgende amendementen voor te stellen op **Artikel I**:

A.

Het gedeelte van het artikel, aanvangende met „Achter artikel 899 wordt ingevoegd. . . ” tot aan „In artikel 900 . . . ”, wordt gelezen:

Achter artikel 899 worden ingevoegd twee nieuwe artikelen, luidende als volgt:

Artikel 899 a. Wanneer iemand een echtgenoot achterlaat, zal deze de helft der nalatenschap bekomen, indien de over-

ledene slechts één wettig kind achterlaat; één derde, indien hij er twee achterlaat; en één vierde gedeelte, indien er meer dan twee wettige kinderen achtergebleven zijn. De overige deelen vallen aan de wettige kinderen te beurt.

Is de erflater zonder nakomelingen, doch met achterlating van een echtgenoot overleden, dan bekomt de laatste de geheele nalatenschap.

Indien een of meer der nagelaten wettige kinderen gesproten zijn uit een vroeger huwelijk van den erflater, mag de langstlevende echtgenoot niet meer erven dan het minste gedeelte, hetwelk een dier kinderen geniet en zonder dat in eenig geval het erfdeel het vierde deel van de goederen des erfaters mag te boven gaan.

Hetgeen de latere echtgenoot heeft genoten, ingevolge den Negenden Titel van het Eerste Boek, wordt in mindering gebracht bij de berekening van het geoorloofd versterfdeel.

Onder den naam van kinderen worden begrepen de afstammelingen, in welken graad zij ook zijn, echter worden deze alleen gerekend in plaats van het kind, hetwelk zij in de nalatenschap van den erflater vertegenwoordigen.

Artikel 899 b. Wanneer de langstlevende echtgenoot te zamen met anderen erft, is bij bevoegd de zich in de gemeenschappelijke woning bevindende meubelen en de tot zijn gebruik strekkende lijfgoederen tot zich te nemen.

De aldus tot zich genomen goederen komen in mindering van zijn erfdeel.

Overtreft de waarde dezer goederen die van het erfdeel, dan is een terugvordering van deze goederen of haar waarde door de mede-erfgenamen slechts toegelaten, voor zoover de waarde der goederen vijf duizend gulden te boven gaat.

Toelichting.

Dit amendement bedoelt:

1°. den echtgenoot in ieder geval ten minste een vierde deel der nalatenschap te geven, ook al zijn er meer dan drie kinderen;

2°. de voorschriften omtrent de gevolgen van testamentaire beschikkingen bij tweede huwelijk te verwijderen uit den titel over de erfopvolging bij versterf, waarin zij niet op hun plaats zijn;

3°. de bestaande practijk, dat bevoordeelingen krachtens huwelijksgoederenrecht en krachtens erfrecht bij tweede huwelijk niet mogen cumuleeren, te bevestigen;

4°. de invoering van een z.g. „Voraus”. De redactie van art. 899a sluit zich zooveel mogelijk aan bij de terminologie van het wetboek, die van art 899b is, behoudens enkele wijzigingen, ontleend aan het artikel van prof. MEIJERS in W.P.N.R. n°. 2616.

Ingeval het amendement op art. 899a mocht worden aangenomen, zal in art. 912 in plaats van de woorden „geene wettige erfgenamen”, door de Regeering voorgesteld, moeten worden gelezen „geene wettige erfgenamen noch een echtgenoot”.

B.

Het bepaalde omtrent artikel 949 wordt vervangen door:

Artikel 949 wordt gelezen:

Indien een man of vrouw kinderen of afkomelingen uit een vroeger huwelijk hebbende, een tweede of volgend huwelijk heeft aangegaan, zal de latere echtgenoot uit de uiterste wilsbeschikkingen van den hertrouwde niet meer mogen genieten dan hetgeen aan hem bij den Elfden Titel van dit Boek is toegekend.

Toelichting.

Dit amendement bedoelt uit het ontwerp te verwijderen de zeer ingewikkelde regeling omtrent makingen in vruchtgebruik, waarvan de noodzakelijkheid in de practijk allermint is gebleken en die tot groote moeilijkheden aanleiding kan geven.

C.

Achter de bepaling omtrent de wijziging van artikel 949 wordt ingevoegd:

Artikel 955 vervalt.

Toelichting.

Dit amendement wenscht een einde te maken aan het verbod om bij testament aan natuurlijk erkende kinderen meer te vermaken dan de wet hun bij versterf toekent. Deze bepaling belemmert de erkenning dier kinderen.

D.

Vóór de bepaling omtrent het in te voegen artikel 963a wordt ingevoegd:

In artikel 960 worden de woorden „erfgenamen in de regte linie” vervangen door „erfgenamen in de regte linie en aan den echtgenoot”.

Achter artikel 962 wordt ingevoegd een nieuw artikel 962a, luidende als volgt:

Het wettelijk erfdeel van den echtgenoot is gelijk aan hetgeen deze bij versterf zoude erven.

Toelichting.

De bedoeling van dit amendement is het geven van een wettelijk erfdeel aan den echtgenoot. Ingeval het mocht worden aangenomen, moet in artikel 964 in plaats van „de nederdalende linie” worden gelezen „de nederdalende linie, van een echtgenoot”.

OUD.

19. 3.

Amendement van den heer OUD, ter vervanging van dat gedrukt onder stuk n°. 2, D.

Ingezonden 12 October 1922.

De ondergeteekende heeft de eer het navolgende amendement voor te stellen op **Artikel I**:

D.

Vóór de bepaling omtrent het in te voegen artikel 963a wordt ingevoegd:

In artikel 960 worden de woorden „erfgenamen in de regte linie” vervangen door „erfgenamen in de regte linie en aan den echtgenoot”.

Achter artikel 962 wordt ingevoegd een nieuw artikel 962a luidende als volgt:

Indien de erflater een of meer wettige afkomelingen heeft achtergelaten is het wettelijk erfdeel van den echtgenoot gelijk aan hetgeen deze bij versterf zoude erven.

Indien de erflater zonder wettige afkomelingen na te laten is overleden, bestaat dit wettelijk erfdeel in de helft van hetgeen den echtgenoot bij versterf toekomt.

Aan de bepalingen van artikel 899b van dit Wetboek kan echter door de beschikkingen van den erflater in geen geval worden te kort gedaan.

Toelichting.

De hierbij in het oorspronkelijk amendement aangebrachte wijzigingen beoogen buiten twijfel te stellen, dat aan den „Voraus” niet kan worden geraakt, doch beperken overigens het wettelijk erfdeel van den echtgenoot, indien er geen wettige afkomelingen zijn, tot ten hoogste de helft der nalatenschap. Ingeval het amendement wordt aangenomen, moet in artikel 964 in plaats van „de nederdalende linie” worden gelezen „de nederdalende linie, van een echtgenoot”.

OUD.

19. 4.

AMENDEMENTEN VAN DEN HEER DUYS c.s.

Ingezonden 13 October 1922.

De ondergeteekenden hebben de eer de volgende amendementen voor te stellen op **Artikel I**:

A.

Het eerste lid van art. 908 wordt gelezen:

„Bloedverwanten, welke den overledene verder dan in den derden graad in de zijlinie bestaan, erven niet, met uitzondering van de afstammelingen van broeders en zusters.”

Toelichting.

De bedoeling is het ontwerp weder in den staat te herstellen, waarin het vóór de Nota van Wijziging (1922—1923 — 19 n°. 1) verkeerde.

B.

Vóór de bepaling omtrent artikel 1104 worde gelezen.

In artikel 967 worde een tweede lid tusschengevoegd, luidende:

„Echter staat het den erflater vrij, bij uiterste wilsbeschikking te bepalen, dat de vordering tot inkorting door de uit hun huwelijk geboren kinderen, ten nadeele van den langstlevenden echtgenoot, niet zal kunnen worden ingesteld vóór het overlijden van dien langstlevende.”

Toelichting.

De bedoeling van dit amendement is om, met behoud van het recht der legitimarissen op hun wettelijk erfdeel, toch de opeischbaarheid van deze legitime op te schorten tot den dood van den langstlevende, indien de erflater dit bepaalt. Aan de in het volk wortelende rechtsovertuiging, dat de langstlevende, indien ouder der kinderen, zooveel mogelijk in het bezit van den boedel behoort te blijven, wordt hierdoor zooveel mogelijk te gemoet gekomen.

DUYS.

TROELSTRA.

KLEEREKOPER.

SANNES.

SCHAPER.